

РЕШЕНИЕ

№ 683

гр. София, 07.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 76 състав, в
публично заседание на 10.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Пламен Панайотов

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **6249** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс./АПК/ във вр. с чл. 38 от Закона за висшето образование/ЗВУ/.

Образувано е по жалба, подадена от К. Д. Ц. от [населено място] срещу Заповед РД12-75/3.06.2025г. на Ректора на МГУ „Св. И. Р. „ [населено място], с която е отстранен за срок от 5 години от Минно-геоложки университет „Св. И. Р.“.

Жалбоподателят изтъква доводи, че с процесната заповед му е наложено административно наказание за действия, които не бил извършил. Моли същата да бъде отменена като незаконосъобразна.

С постъпило на 03.10.2025 г. становище поддържа изложеното в жалбата, като я допълва с подробни аргументи относно незаконосъобразността на акта. Посочва, че заповедта не е мотивирана, като се наблюдавало смесване на хипотези, както и липса на пълно съответствие между посочените правни основания за издаване на заповедта и фактическите такива. Твърди, че тъй като отстраняването на докторант по чл.74, ал. 2 от ЗВО има характер на принудителна административна мярка по смисъла на чл.22 от ЗАНН, а норма предвижда отстраняване на студента в посочените в разпоредбата случаи, но за определен срок, след изтичането на който той може да продължи академичната дейност, то би следвало в съдържанието на мотивите да се съдържат и конкретни съображения относно срока на мярката. Според жалбоподателя, липсват изложени мотиви относно срока на отстраняването в заповедта и в административната преписка, което пък било съществено нарушение на административнопроизводствените правила и основание за отмяна на акта. Освен това, представя аргументи, че не са били налице всички законови предпоставки по чл.74, ал.2, т. 2 от ЗВО за приложение на мярката отстраняване на

студента за определен срок. В преписката не се съдържаха и констатации за системно неизпълнение на учебния план. Жалбоподателят навежда и че било налице процесуално нарушение на процедурните правила, което го лишило от възможност да упражни правото си на защита - органът бил посочил шаблонно разпоредбата на чл. 74, ал.2 ЗВО, без да уточни конкретното правно основание за издаване на акта.

В постъпило на 06.10.2025 г. становище жалбоподателят, чрез процесуалния си представител адв. Ц. Н. Н., излага допълнителни оплаквания за процедурни нарушения и нарушения на материалния закон при издаването на заповедта. В становището се посочва, че в нарушение на чл. 26, ал. 1 от АПК жалбоподателят не е бил уведомен за започналото срещу него административно производство, като не му е била осигурена възможност да представи обяснения, във връзка с подадените доклади до ректора на МГУ „Св. И. Р.“ срещу него. Твърди още, че ЗВО не предвижда хипотеза на отстраняване от университета, като тази, заложена в Правилника за дейността на МГУ „С. И. Р.“ Представя документи, за които твърди, че доказват нарушената процедура при издаването на акта и че жалбоподателят е изпълнил изцяло заложените изисквания в учебния план на университета.

В последвало становище от 07.10.2025 г. жалбоподателят, чрез процесуалния си представител адв. Н., моли за отмяната на Заповед РД12-75/3.06.2025 г. като незаконосъобразна. Претендира разноски и прави възражение по отношение на претендираните разноски от ответната страна.

Със становище от 10.12.2025 г., освен че се поддържа жалбата и представените досега становища, се оспорва като неоснователно представеното становище от ответната страна. Твърди се, че в своето становище ректорът на МГУ „Св. И. Р.“ сам потвърдил, че е допуснал нарушения по издаването на акта и че от представените доказателства не се установявало наличие на системност на твърдените за допуснати нарушения от страна на жалбоподателя.

В съдебно заседание, жалбоподателят не се явява и не изпраща представител.

Ответната страна, Р. на МГУ „С. И. Р.“ – [населено място], чрез процесуалния си представител юрк. А. А. Г., в о.с.з. на 08.10.2025 г. оспорва жалбата като неоснователна. Посочва, че докладите, приложени към административната преписка, са основен фактор при определянето на мотивите на издадения акт. Счита, че заповедта е законосъобразна и отговаря на изискванията за постановяване на индивидуален административен акт, както и че наказанието, наложено със заповедта, е справедливо и в достатъчна степен отговаря на извършеното нарушение. Представя документ, който според него доказва защо жалбоподателят е извършил твърдените в заповедта нарушения.

В писмено становище от 24.10.2025 г. ответната страна оспорва изложеното в писмените становища на жалбоподателя. Относно оплакването на жалбоподателя, че не е бил уведомен за административното производство, започнало срещу него, ответникът посочва, че действително не е уведомил Ц. за производството, като е извършил нарушение на процесуалните правила, но това не представлявало съществено процесуално нарушение, тъй като дори и да не е било допуснато въпросното нарушение, съдържанието на властническото волеизявление е нямало да се промени.

В становището се излага още, че жалбоподателят на три явявания не е положил успешно семестриални изпити и заради това е взел решението да принуди титуляра по учебните дисциплини да впише в главната книга положителни оценки от провелите се семестриални изпити. В съвкупност, това поведение на Ц. съставлявало административно нарушение по чл. 74. ал. 2. т. 2 от Закона за висшето образование, а именно - системно неизпълнение на задължения по учебния план и на правилата за учебна дейност на МГУ „Св. И. Р.“ и Етичен кодекс на МГУ „Св. И. Р.“. Становището посочва, че представените документи от жалбоподателя (студентска книжка) не могли да удостоверят, че същият бил изпълнил учебния

план на университета.

В становището се посочва, че в процесния случай не била налице хипотеза на липса на мотиви. Отстраняването на студенти от висшите училища било регламентирано в ЗВО, като в израз на академичното си самоуправление, МГУ „Св. И. Р.“ е създал свои Правила за учебна дейност, в които предварително било разписано точно при какви хипотези университетът имал право да наложи наказанието „отстраняване за 5 години“. Органът не можел да действа въз основа на свободната си преценка, а бил длъжен да приложи своите вътрешни правила съобразно ЗВО и да наложи процесното наказание.

С молба от 10.12.2025 г. ответната страна поддържа изложеното становище, като моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение на процесуалния представител на жалбоподателя, като се позовава на относима според него съдебна практика.

След като прецени събраните по делото доказателства, във връзка с доводите и съображенията на страните, съдът приема за установено от фактическа страна следното:

На 03.06.2025 г. до ректора на МГУ „Св. И. Р.“ постъпват три доклада от служители на МГУ „Св. И. Р.“: от проф. д-р М. П.- преподавател в катедра „Обогатяване и рециклиране на суровини“, от доц. д-р Б. В.- декан на Геологопроучвателния факултет и от инж. Д. П.- началник сектор „Учебна дейност“ на Геологопроучвателния факултет.

В доклада си с вх. №РД-20-6 от 03.06.2025 г. проф. д-р П. твърди следното: Докато е била в деканата на Геологопроучвателния факултет(ГПФ), за да нанесе оценка в главната книга. В помещението се намирили и началникът на учебната дейност на ГПФ инж. Д. П. и студентът Ц.. След като се запътила към помещението с главните книги, студентът я подканил да му пише оценка „Среден“ 3. След като проф. д-р П. не реагирала и опитала да продължи по пътя си, била посрещната от нецензурни изрази и обяснения как е решила каква да бъде процедурата с поправителните изпити на Ц., нападки срещу нея и съпруга ѝ, както и срещу други студенти. Проф. д-р П. помолила инж. П. да извика някого. Инж. П. извикала декана доц. В., като след неговото пристигане студентът Ц. продължил агресивното си поведение с настояване да получи тройка в студентската си книжка. Проф. д-р П. се опитала да излезе, но пътят ѝ бил препречен от студента, който вдигнал крака си, за да я спъне. В доклада преподавателят излага притеснения, че вербалната агресия щяла да премине във физическа и моли ректора на МГУ да предприеме мерки това да не се допуска.

В доклада на доц. д-р В. с вх.№ РД-20-5 от 03.06.2025 г. се заявява следното: На 2 юни получил обаждане от инж. П., която го извикала в деканата на ГПФ. След като пристигнал, видял студента Ц. на вратата към помещението за нанасяне на оценки в главните книги. Студентът отправял обвинения към професор д-р П., че проваляла живота му с това, че не му позволявала да си вземе изпита по физикохимия. Проф. д-р П. се обърнала към доцент д-р В. да ѝ помогне, тъй като се чувствала застрашена за живота си от поведението на студента. Доцентът се опитал да успокои Ц. и да му обясни, че изпити се вземали със знание, а не с мускули. В това време, проф. д-р П. се опитала да излезе от деканата, но била спряна от студента Ц., който застанал на пътя ѝ с тялото си, докато продължавал вербално да я напада. След последен опит от негова страна и от страна на инж. П. успели да убедят студента да се отмести от вратата и да позволи на проф. д-р П. да излезе.

В доклада си с до ректора с вх.№ РД-20-4 от 03.06.2025 г., инж. Д. П. заявява следното: Около 10:50 ч. на 2 юни 2025 г. студентът К. Ц. дошъл в деканата на ГПФ с новината, че е бил скъсан на изпита по Физикохимия. След около минута влязла проф. д-р М. П., за да нанесе оценки на студенти. Ц. започнал да говори с остър език на проф. д-р П. да му пише оценка „Среден“ 3 в

студентската книжка, тъй като си я бил заслужил от предно изпитване. Професорът се опитала да обясни причината за оценката на студента, но същият ставал все по-изнервен. Проф. д-р П. я помолила да повика помощ, като инж. П. се обадила на декана на ГПФ, като го помолила да дойде възможно най-бързо, защото се опасявала за живота на колега. След като се обадила на доц. д-р В., инж. П. се опитала да отвлече вниманието на Ц.. След пристигането си, декана се опитал да успокои студента, но без успех. Проф. д-р П. се опитала да напусне деканата, но студентът Ц. препречил пътя ѝ с тялото си. Проф. д-р П. успяла да излезе след намеса от нея и декана, които обяснили отново на студента, че поведението му грубо нарушава правилата за академично поведение.

Няма данни административното производство да е било съобщено на жалбоподателя. Вследствие на получените доклади, на 03.06.2025 г. ректорът на МГУ „Св. И. Р.“ издава оспорената заповед №РД-12-75/03.06.2025 г. на основание чл. 74, ал. 2 от Закона за висшето образование във връзка с чл. 100, ал. 1, т. 3 от Правилника за дейността на МГУ „Св. И. Р.“ и чл. 44, ал. 2, т. 1 от Правилата за учебна дейност на МГУ „Св. И. Р.“, с която налага на К. Д. Ц. наказание „отстраняване за срок от 5 години“ и преустановява всякакъв достъп на студента до административно обслужване, осигурявано от МГУ „Св. И. Р.“.

В заповедта се посочва, че студентът е демонстрирал системно неизпълнение на задълженията си по учебен план и на вътрешните правила на МГУ „Св. И. Р.“, като е извършил непристойни постъпки, с които е демонстрирал грубо незачитане на правилата за академично поведение. Извършените действия са описани като упражняване на физически и психически тормоз под формата на вербални заплахи и демонстрация на физическа агресия към член на академичния състав на МГУ „Св. И. Р.“, които били дълбоко несъвместими с морално-етичните и образователни стандарти, които университетът налага и поддържа, и представлявали проява на безпрецедентен цинизъм спрямо цялата академична общност, уронващ авторитета и доброто име на университета, в разрез с всички правила, установени в ЗВО и вътрешните нормативни актове на МГУ „Св. И. Р.“. Заповедта е връчена на студента чрез лицензиран пощенски оператор на 05.06.2025 г.

Горната фактическа обстановка се доказва от събраните писмени доказателства, между които няма противоречие и си кореспондират.

При така установеното от фактическа страна съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима, подадена в срок, от надлежна страна, срещу акт, който подлежи на съдебен контрол. Разгледана по същество е основателна.

Актът е издаден от компетентен орган, в предписаната от закона форма, но при нарушение на административнопроизводствените правила и в нарушение на материалния закон.

Съдът приема, че компетентен за издаване на административното разпореждане за отстраняване на студент, докторант или специализант при наличие на предвидените в закона предпоставки е ректорът, като един от органите на управление на висшето училище. Правомощието му се извежда от разпоредбата на чл. 32, ал. 1, т. 4 ЗВО, според която ректорът на висшето училище решава окончателно всички въпроси, свързани с приемането, отписването и преместването на студенти, докторанти и специализанти. При положение, че ректорът се произнася по въпросите, определящи за придобиване или за загубване на статута на студент, докторант и специализант, той може да се произнася и за отстраняването на такива лица за определен период, което е форма на временно загубване на придобития статут – чл. 67 ЗВО.

При издаването на процесния акт не са спазени изискванията на чл. 26, ал. 1 и чл. 34 от АПК-студентът Ц., не е бил уведомен за административното производство, което съставлява нарушение на административнопроцесуалните правила. Жалбоподателят разбира, че такова е проведено едва

при уведомяването му за издадената заповед, предмет на оспорване по настоящото дело. Ответната страна правилно е отбелязала, че това нарушение не може да бъде определено като съществено. Съгласно трайно установената практика на Върховния административен съд, съществено е нарушението, наличието на което да повлияе върху съдържанието на акта, т.е. ако това нарушение не е допуснато, би се стигнало до постановяване на акт с различно съдържание. От приетите по делото доказателства става ясно, че правото на защита на жалбоподателя не е съществено пречатвано, тъй като същият е узнал за издадената срещу него ПАМ и е успял да организира своята защита чрез оспорването на процесната заповед пред съда.

В съответствие с наложилата се съдебна практика на Върховния административен съд, предвиденото в чл. 74, ал. 2 от ЗВО временно отстраняване на студент има характер на преустановителна принудителна административна мярка по смисъла на чл. 22 от Закона за административните нарушения и административните наказания, която се изразяват в едностранно неблагоприятно засягане на правната сфера на лицата и е свързана с ограничаването на права им. Тъй като принудителните административни мерки /ПАМ/ са актове на държавно управление от категорията на индивидуалните административни актове, при преценка на тяхната валидност следва да се прилагат критериите за законосъобразност и действителност на индивидуалните административни актове.

В случая, предвид факта, че законът не предвижда минимален или максимален срок на отстраняването, излагането на мотиви относно срока на отстраняване има изключително важно значение. В конкретната хипотеза такива липсват и неминуемо засягат правната сфера на адресата. Липсата на мотиви относно срока за отстраняването е пречка за проверка доколко органът, приложил мярката, се е съобразил с целта на същата, респективно целта на закона и в тази връзка дали не е налице превратно упражняване на власт. Липсата на мотиви представлява съществено нарушение на изискването по чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК- порок, който води до незаконосъобразност на оспорения акт и е самостоятелно основание за неговата отмяна. При определяне срок за приложение на ПАМ, органът действа в условията на оперативна самостоятелност, а тогава неизлагането на мотиви защо е избрал една конкретна възможност измежду различни такива, съставлява съществено нарушение на административнопроизводствените правила и основание за отмяна на акта, тъй като води до невъзможност съда да направи проверка дали е изпълнено изискването за съответствие на индивидуалния административен акт с целта на закона, което пък е условие за законосъобразност на акта, предмет на проверка по чл. 168, ал. 1, вр. чл. 146, т. 5 от АПК / така и Решение № 16177/2018 г. по адм. д. № 1938/2018 г. на ВАС VII отд., Решение № 7228/2018 г. по адм. д. № 12287/2017 г. на ВАС, VIII отд. др. /.

В конкретния случай, ответникът се е произнесъл и в противоречие с изискването за мотивираност на акта съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК, което лишава съдът от възможността да извърши контрол по същество върху неговата законосъобразност, касаеща съответствието му с приложимия материален закон /чл. 146, т. 4 от АПК/ и неговата цел /чл. 146, т. 5 от АПК/. Дори и да се приеме, че са налице някакви мотиви, то те са изложени формално, без конкретно обвързване с фактите по спора и удостоверяващите ги писмени доказателства. Ответника не е изложил каквито и да било конкретни разсъждения защо е достигнал до извода, че жалбоподателят следва да бъде отстранен. Поради липса на обсъждане на тези обстоятелства, съдът е поставен в невъзможност да прецени правилно ли административния орган е приложил материалния закон. За да може да пристъпи към издаване на заповед за отстраняване за определен срок от университета на студент, административният орган следва да е доказал неизпълнение на конкретно задължение, неизпълнението да е "системно". Безспорно е приетото в правната

теория и съдебната практика положение, че „системно“ означава поне извършено/осъществено три пъти. Обстоятелства защо твърдените от издателя на акта неизпълнения на задълженията на студента по учебния план и на вътрешните правила на университета са системни, или пък кога точно са се случили, също липсват в заповедта. Съгласно приетите в хода на делото доказателства също не се доказва подобна системност на нарушаване на ЗВО или на учебния план и вътрешните правила на МГУ „Св. И. Р.“- липсват данни за друго нарушение освен извършеното на 02.06.2025 г.

Съгласно ТР № 16 /75 г., на ОСГК на ВС, допустимо е мотивите към административния акт, като задължителна част от неговото съдържание, изискването за което съставлява гаранция за неговата законосъобразност, да предхождат издаването на акта и да се съдържат в друг документ, съставен с оглед предстоящото издаване на оспорения административен акт, както и да бъдат изложени допълнително, след издаването на акта, стига да се постигнат целите, преследвани от законодателя с изискването за мотивиране на актовете, а именно да се доведе до знанието на адресата какви са били съображенията на административния орган за издаването на акта. Нито актът обаче препраща към такива мотиви, нито, както бе посочено по-горе, административното производство е било съобщено на жалбоподателя. Докладите, на които се позовава издателят на акта, могат да се ползват при изясняването на фактическата обстановка на казуса, но предвид съдържанието им, те нямат характера на правни мотиви за издаване на акта. Следователно, единствено изложените съображения в АА не биха могли да се възприемат от настоящия състав за достатъчни мотиви за наложената ПАМ.

Дори и да се приеме за установено, че е извършено нарушение, то органът превратно е изтълкувал материалния закон, като е достигнал до заключението, че това нарушение, колкото и да е тежко само по себе си, представлява системно неизпълнение на задълженията на студента по учебен план и на вътрешните правила на МГУ „Св. И. Р.“.

С оглед извършените съществени процесуални нарушения при издаването на акта и несъобразяването му с приложимия материален закон, процесната заповед следва да бъде отменена.

Предвид изхода на делото, на ответника не се дължат разноски.

По делото се претендира адвокатско възнаграждение за процесуалния представител на жалбоподателя в размер на 1200 лева на основание чл. 38, ал.1, т.3 от Закона за адвокатурата. Предвид искането в молбата от 10.12.2025 г., представените пълномощно и договор за правна защита и съдействие, съдът следва да присъди на адв. Ц. Н. възнаграждение за сметка на ответника съобразно размера, предвиден в разпоредбата на чл.8, ал.3 и чл. 7, ал. 9 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за възнаграждения за адвокатска работа.

Водим от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2, във връзка с чл. 173, ал.1 АПК, Административен съд – София град, второ отделение, 76-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед РД12-75/3.06.2025г. на Ректора на МГУ „Св. И. Р. „ [населено място], с която е отстранен за срок от 5 години от Минно-геоложки университет „Св. И. Р.“.

ОСЪЖДА Минно-геоложки университет „Св. И. Р.“ да заплати на адв. Ц. Н. Н. сумата от 1200(хиляда и двеста) лева / 613,55(шестстотин и тринадесет евро и петдесет и пет евроцента), представляваща направените по делото разноски.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в четиринадесетдневен срок от съобщението на страните.

